

Briselē, 2018. gada 18. aprīlī
(OR. en)

8110/18
ADD 3

Starpiestāžu lieta:
2018/0108 (COD)

JAI 323
COPEN 104
CYBER 66
DROIPEN 53
JAIEX 27
ENFOPOL 171
TELECOM 94
DAPIX 106
EJUSTICE 27
MI 269
IA 101
CODEC 577

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 18. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	SWD(2018) 119 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS Pavaddokuments dokumentam – Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas elektronisko pierādījumu sniegšanas un saglabāšanas rīkojumiem elektronisko pierādījumu iegūšanai krimināllietās un Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko paredz saskaņotus noteikumus juridisko pārstāvju iecelšanai ar mērķi iegūt pierādījumus krimināllietās

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2018) 119 *final*.

Pielikumā: SWD(2018) 119 *final*

Strasbūrā, 17.4.2018.
SWD(2018) 119 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

**Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas elektronisko
pierādījumu sniegšanas un saglabāšanas rīkojumiem elektronisko pierādījumu
iegūšanai krimināllietās**

un

**Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko paredz saskaņotus
noteikumus juridisko pārstāvju iecelšanai ar mērķi iegūt pierādījumus krimināllietās**

{COM(2018) 225 final} - {COM(2018) 226 final} - {SWD(2018) 118 final}

Kopsavilkuma lapa
Ietekmes novērtējums priekšlikumam par pārobežu piekļuves uzlabošanu elektronisko pierādījumu iegūšanai krimināllietās
A. Rīcības nepieciešamība
Kas ir problēma, un kāpēc tā ir ES līmeņa problēma?
Grūtības ar pārobežu piekļuvi elektroniskajiem pierādījumiem pašlaik kavē noziedzīgu nodarījumu efektīvu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par tiem ES teritorijā. Publiskā sektora iestāžu tiesiskā sadarbība, tiešā sadarbība starp publiskajām iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem, kā arī publisko iestāžu tiešā piekļuve elektroniskiem pierādījumiem nav efektīva. Tā rezultātā izmeklēšana tiek pārtraukta, noziegumi paliek nesodīti, cietušie ir mazāk aizsargāti un ES pilsoņi jūtas mazāk droši. Ietekmes novērtējumā ir norādītas trīs problēmas. 1. Pārobežu piekļuve elektroniskiem pierādījumiem pašreizējās tiesu iestāžu sadarbības procedūrās aizņem pārāk ilgu laiku, samazinot izmeklēšanu un kriminālvajāšanu efektivitāti. 2. Esošie trūkumi publiskā un privātā sektora sadarbībā starp pakalpojumu sniedzējiem un publiskajām iestādēm kavē efektīvu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu. 3. Kļūmes jurisdikcijas noteikšanā var kavēt efektīvu pārobežu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu.
Kas jāpanāk?
Vispārējais mērķis ir nodrošināt noziegumu efektīvu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par tiem ES teritorijā, uzlabojot pārobežu piekļuvi elektroniskiem pierādījumiem, pastiprinot tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās un tuvinot noteikumus un procedūras. Ir izvirzīti trīs konkrēti mērķi. 1. Samazināt kavēšanos attiecībā uz pārobežu piekļuvi elektroniskiem pierādījumiem. 2. Nodrošināt pārobežu piekļuvi elektroniskiem pierādījumiem tur, kur tās pašlaik nav. 3. Uzlabot juridisko noteiktību, pamattiesību aizsardzību, pārredzamību un atbildību.
Kāda ir ES līmeņa darbības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)?
Tā kā šī iniciatīva ietver pārobežu jautājumus, attiecīgās problēmas nevar atrisināt atsevišķas ES valstis. Turklāt, ņemot vērā juridisko pieeju daudzveidību, attiecīgo politikas jomu skaitu (drošība, krimināltiesības, pamattiesības, tostarp datu aizsardzība, ekonomikas jautājumi) un plašo ieinteresēto personu loku, ES ir vispiemērotākais līmenis identificēto problēmu risināšanai. Turklāt ES līmeņa pasākumi sekmē sadarbību ar trešām valstīm, jo īpaši ar ASV; tas ir svarīgi, jo nepieciešamība piekļūt elektroniskiem pierādījumiem starptautiskā mērogā nereti pārsniedz ES robežas.
B. Risinājumi
Kādi ir pieejamie risinājumi šo mērķu sasniegšanai? Vai ir kāds vēlāmais risinājums? Ja nē, tad kāpēc?
A risinājums: nelegislatīvs risinājums (t. i., praktiski pasākumi, lai uzlabotu tiesu iestāžu sadarbību starp publiskā sektora iestādēm un pastiprinātu tiešo sadarbību starp publiskā sektora iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem) B risinājums: A risinājums + starptautiskie nolīgumi C risinājums: B risinājums + tiesību akti tiešās sadarbības jomā (Eiropas e-pierādījumu sniegšanas rīkojums + piekļuve datu bāzēm) D risinājums: C risinājums + tiesību akti tiešās piekļuves jomā D risinājums ir vēlāmais risinājums gan kvalitātes ziņā, gan izmaksu un ieguvumu attiecības ziņā.
Kādi ir dažādo iesaistīto personu viedokļi? Kuri risinājumi tiek atbalstīti, un kas tos atbalsta?
Vairāk nekā 18 mēnešus ilga plašas apspriedes ar ieinteresētajām personām. Publiskā sektora iestādes ES valstīs uzsvēra šādus galvenos jautājumus: pieprasījuma apstrādes ilgums, uzticamas sadarbības trūkums ar pakalpojumu sniedzējiem, pārredzamības trūkums un juridiskā nenoteiktība par jurisdikciju attiecībā uz izmeklēšanas pasākumiem. Pakalpojumu sniedzēji un dažas pilsoniskās sabiedrības organizācijas apgalvoja, ka juridiskā noteiktība ir būtiska, lai nodrošinātu tiešu sadarbību ar publiskajām iestādēm, un ka ir jānovērš tiesību normu kolīzijas. Dažas pilsoniskās sabiedrības organizācijas iebilda pret ES līmeņa tiesību aktiem tiešās sadarbības jomā; to vietā

tās deva priekšroku savstarpējās tiesiskās palīdzības procedūru uzlabojumiem.
C. Vēlamā risinājuma ietekme
Kādas ir vēlamā risinājuma priekšrocības (ja tādas ir, izņemot galveno)?
Sagaidāms, ka šī iniciatīva sekmēs izmeklēšanas un kriminālvajāšanas efektivitāti un iedarbīgumu, uzlabos pārredzamību un atbildību, garantēs pamattiesību ievērošanu un veicinās uzticēšanos digitālajam vienotajam tirgum, uzlabojot drošību un mazinot priekšstatu, ka noziedzīgi nodarījumi, kas izdarīti tiklā savienotās ierīcēs vai ar to starpniecību, paliek nesodīti.
Kādas ir vēlamā risinājuma izmaksas (ja tādas ir, izņemot galveno)?
Tās ir administratīvās izmaksas, kas izriet no ES valstīs īstenotās transponēšanas un vēlamā risinājuma izpildes , kā arī saistībā ar to, ka pakalpojumu sniedzēji izpilda prasības: • tiek lēsts, ka vienreizējās izmaksas ES valstīm sasniegs 3,3 milj. EUR, savukārt pakalpojumu sniedzējiem — 1,7 milj. EUR; • vēlamais risinājums neradīs nekādas kārtējās izmaksas. Tas drīzāk radīs kārtējos ietaupījumus, kas tiek lēsti katru gadu vairāk nekā 7,1 milj. EUR apmērā dalībvalstīm un vairāk nekā 4,3 milj. EUR apmērā pakalpojumu sniedzējiem.
Kāda ir ietekme uz MVU un konkurētspēju?
Juridiskā noteiktība un procedūru standartizācija mazinātu administratīvo slogu un veicinātu konkurētspēju, tādējādi pozitīvi ietekmējot MVU.
Vai tam būs būtiska ietekme uz valstu budžetiem un administrācijām?
Sagaidāms, ka vēlamajam risinājumam sākotnēji radīsies īstenošanas izmaksas, kas ilgtermiņā tiks kompensētas ar ietaupījumiem no kārtējām izmaksām. Valstu iestādēm vajadzētu pielāgoties jaunām procedūrām un piedalīties mācībās. Tomēr paredzams, ka ilgtermiņā iestādes gūs labumu no racionalizācijas un centralizācijas — papildus mācībām un skaidram tiesiskajam regulējumam, kas reglamentē datu piekļuves pieprasījumus, tādējādi uzlabojot efektivitāti. Turklāt, tā kā vēlamais risinājums ļautu atslogot tiesu iestāžu sadarbības kanālus, sagaidāms, ka samazināsies to pieprasījumu skaits, kas ir jāapstrādā valstīm.
Vai tam būs vēl kāda cita būtiska ietekme?
Pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpielāgojas jaunam tiesiskajam regulējumam, ieviešot jaunas procedūras, apmācot personālu un, iespējams, ieceļot juridisko pārstāvi. Praktisku pasākumu īstenošana, lai arī tie nav obligāti, radītu noteiktas izmaksas . Pakalpojumu sniedzēji varētu saņemt vairāk pieprasījumu, kas palielinātu izmaksas prasību izpildei. Savukārt saskaņots regulējums varētu samazināt slogu tiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri pašlaik reaģē uz pieprasījumiem pēc datiem, kas nav saistīti ar saturu, un kuriem jānovērtē šie dati atbilstīgi visu dalībvalstu atšķirīgajiem tiesību aktiem. Efektīvāka izmeklēšana kopā ar pārrobežu piekļuvi elektroniskiem pierādījumiem radītu pozitīvu sociālo ietekmi , tostarp, iespējams, samazinātu noziedzību, palielinot preventīvo ietekmi. Vēlamais risinājums ietver pietiekamus aizsardzības līdzekļus , lai nodrošinātu, ka tajā iekļautie pasākumi pilnībā atbilst pamattiesībām. Risinājumam nav būtiskas ietekmes uz vidi .
Proporcionalitāte?
Vēlamais risinājums ieviestu noteikumus un procedūras, ar ko uzlabotu valstu tiesu iestāžu pārrobežu piekļuvi elektroniskajiem pierādījumiem, paredzot skaidras garantijas, kas balstītas uz nepieciešamību un proporcionalitāti . Tas neradītu nesamērīgus pienākumus privātajam sektoram (tostarp MVU) vai privātpersonām. Tas drīzāk ieviestu pasākumu kopumu, kas paredzētu būtiskus materiālus un nemateriālus ieguvumus . Vēlamais risinājums nepārsniedz mērogu, kas ir nepieciešams, lai atrisinātu sākotnējo problēmu un sasniegtu noteiktos ES rīcības mērķus.
D. Papildu pasākumi
Kad politika tiks pārskatīta?

Komisijai būtu jāpārskata iniciatīvas īstenošana, lai novērtētu, vai ir sasniegti politikas mērķi. Šis **izvērtējums** būtu jāveic **piecus gadus** pēc leģislatīvā akta īstenošanas termiņa, tādējādi dodot pietiekami daudz laika, lai veiktu tiesību akta un prakses jēgpilnu izvērtējumu visās iesaistītajās dalībvalstīs.